

PAASTUAJA I PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine 5Mo26, 1.4-10)
Lugemine viiendast Moosese raamatust.

Neil päevil ütles Mooses kogu rahvale: "Kuula, Iisrael! Kui sa tuled maale, mille Issand, sinu Jumal, sulle pärisosaks annab, siis võta korvitäis maa uudsevilja ja mine paika, mille Issand, sinu Jumal, valib oma nimele eluasemeks, ning preester võtku sinu käest korv ja pangu see Issanda, sinu Jumala, altari ette.

Aga sina tunnista ja ütle Issanda, oma Jumala ees: "Minu isa oli kodumaata aramealane, kes läks Egiptusse ja elas seal võõrana ühes oma väikese sugukonnaga. Kuid seal sai ta suureks, vägevaks ja arvukaks rahvaks. Egiptlased kohtlesid meid kurjasti, alandasid meid ja panid meid orjaikkesse. Aga meie hüüdsime Issanda, meie isade Jumala poole, ja Issand võttis kuulda meie hüüdmist ning vaatas meie viletsuse, töökoorma ja häda peale. Siis viis Issand meid Egiptusest välja: vägeva käe ja ülestõstetud käsivarrega - suure hirmu, tunnustähtede ja imetegudega. Ning ta juhtis meid sellesse paika ja andis meile selle maa, mis voolab piima ja mett. Aga nüüd, vaata, ma toon sulle selle maa uudsevilja, mille sina, Issand, oled mulle andnud.""
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps91 1-2. 10-11. 12-13. 14-15 R: 15)a
R: Issand, ole mu juures mu katsumusetunnil.

Kes elab Kõigekõrgema kaitse all
ja leiab rahu Kõigeväelise varjus,
see ütleb Issandale: Sina oled minu varjupaik ja mu mäelinnus,
minu Jumal, keda ma usaldan.
R:

Ükski õnnetus ei taba Sind
ega lähene häda su kojale.
Sest tema annab oma inglitele käsu, mis käib sinu kohta,
et nad sind hoiaksid kõikidel su teedel.
R:

Nad kannavad sind kätel,
et sa ei lööks kivi vastu ära oma jalga,
ja sa sammud üle madude ja roomajate
ning võid astuda lõukoerade ja lohede peale.
R:

Sellepärast, et ta on minusse kiindunud, ma päästan ta,
kaitsen teda, sest ta tunneb minu nime.
Kui ta mind hüüab, siis ma võtan teda kuulda,
mina olen tema juures, kui ta on kitsikuses, vabastan ta ja tõstan au sisse.
R:

(Teine lugemine Ro10 , 8-13)
Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, mida ütleb kiri? "Sõna on sinu lähedal - sinu suus ja su südames." See on usu sõna, mida me kuulutame. Sellepärast, kui sa oma suuga tunnistad, et Jeesus on Issand, ja usud oma südames, et Jumal on ta surnuist üles äratanud, siis sa pääsed, sest südamega usutakse õiguseks ja suuga tunnistatakse pääsemiseks. Kiri aga ütleb: "Keegi, kes temasse usub, ei jää häbisse." Siin ei ole vahet juudi ja kreeklase vahel, sest Issand on seesama igäühele - rikas kõigile, kes teda appi hüüavad. Ning igäüks, kes Issanda nime appi hüüab, see pääseb.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 4,4b)

Inimene ei ela ükspäinis leivast,
vaid igast sõnast, mis lähtub Jumala suust.

(Evangeelium Lk4 ,1-13)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal tuli Jeesus, täis Püha Vaimu, Jordani äärest tagasi ning aeti Vaimus kõrbesse neljakümneks päevaks kuradi kiusata. Neil päevil ei söönud ta midagi, aga kui päevade arv täis sai, tuli temale nälg. Siis kurat ütles talle: "Kui sa oled Jumala Poeg, siis ütle sellele kivile, et see leivaks muutuks." Jeesus vastas talle: "Kirjutatud on: inimene ei ela üksnes leivast."

Ja kurat viis Jeesus kõrgemale mäele ja näitas talle ühe hetkega kõiki maailma kuningriike, ning ütles talle: "Sulle tahan ma anda kogu meelevalla kõigi nende üle ja kogu nende auhiilguse üle, sest see kõik on antud minu kätte, ja mina võin selle anda kellele ma iganes tahan. Kui sa nüüd kummardad minu ette, siis on kõik Sinu päralt." Aga Jeesus vastas talle: "Kirjutatud on: Issandat, oma Jumalt, pead sina kummardama ja ainult teda teenima."

Pärast seda viis kurat Jeesus Jeruusalemma ja pani ta templiharjale seisma ning ütles talle: "Kui sa oled Jumala Poeg, siis kukuta end siit alla, sest kirjutatud on: Tema annab oma inglitele käsu, mis käib sinu kohta, et nad sind hoiaksid; nad kannavad sind kätel, et sa ei lööks kivi vastu ära oma jalga." Jeesus kostis vastuseks: "On öeldud: sina ei tohi Issandat, oma Jumalat, proovile panna."

Ja kui kurat nägi, et ta Jeesust millegiga kiusatusse viia ei suuda, siis jättis ta tema mõneks ajaks rahule.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui piirivalve otsib piiril läbi auto ega leia sealt midagi keelatud, siis sellest üksi ei piisa - hoopis auto ise võib olla varastatud. Kui keegi tundmatu kingib meile teatripileti, siis pole see tingimata omakasupüüdmatu soov meile rõõmu valmistada, vaid ta võib nii hoopis kindlustada, et meie korteris poleks kedagi, kui tema tuleb seda tühjaks varastama. Kurjus armastab - kui muidugi nii võib öelda - kergeusklikke, kelle tähelepanu on lihtne uinutada.
Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad. Vahel, kui noored inimesed hämaral suveõhtul laagritule ümber istuvad, hakkab keegi neist tondijutte rääkima. Lugu ise ei pruugigi olla teab mis hirmus, küll aga viis, kuidas seda ette kantakse.

Niisiis, et üht head tondijuttu rääkida, peab jutustaja istuma lõkke ääres otsekuu juhuslikult just selle kõige suurema argpüksi kõrvale, ning ta peab kõnelema madalal salapärasel häälel: "Elas kord üks rikas mees, kellel oli hirmsa õnnetuse tagajärjel ainult üks jalg. Aga see mees oli vähemalt sama kitsi kui rikas, ja nii oligi ta otsustanud kogu oma varanduse endaga hauda kaasa võtta. Enne surma müüs ta kõik, mis tal oli, ja ostis puhast kulda, kullast aga lasi valmistada omale jalaproteesi, mis nägi pealtpoolt välja nagu tema vana puujalg. Mees suri varsti ja maeti maha, aga kullassepp, kes kuldjala oli valmistanud, teadis tema saladust. Ta läks öösel surnuaiale, kaevas kirstu lahti ning varastas kuldjala. Kuid oh häda - kui ta magama läks, siis kohe pärast uinumist ilmus talle unes rikas mees ja nõudis: "Anna mu kuldjalg siia, anna mu kuldjalg siia!" Kullassepp ärkas ehmatusega, kuid rahunes, kui mõistis, et see oli ainult uni. Vaevalt aga uinus ta taas magama, kui painaja tuli uuesti ning

nõudis: "Anna mu kuldjalg siia, anna mu kuldjalg siia!" - Nüüd peab jutustaja haarama äkki tema kõrval istuva argpüksi säärest ja karjuma nii kõvasti kui jõuab: "Anna mu kuldjalg siia!"...

Jah, mu armsad õed ja vennad, me võime ette kujutada, kuidas võiks üks arglik noor end tunda, kui ta taolise tondijutu ettekandest niimoodi osa saab. Ta mõistab ju, et see on ainult õuduslugu, milles kirjeldatud sündmus pole ilmselt kunagi aset leidnud, kuid ehmatuse ja hirmu, mis ta seejuures läbi elab, on täiesti ehtne.

Ka tänane evangeelium meenutab umbes sarnast tondijuttu. Me ei tea, kes küll ja mis asjaoludel rääkis selle loo - kes võis olla selle kohtumise tunnistajaks, sest kõrbes olid nad ju ainult kolmekesi: Vaim, Jeesus ja kurat. Küllap pidi see olema Jeesus ise, kes rääkis selle loo hiljem oma jüngritele, võibolla mõnel pimedal ööl lõkke juures, sest ka see lugu on omamoodi õudne: Jumala Poja vestlus saatanaga elutus kõrbes, kahevõitlus vaimurelvadega: kuradi relvaks tema kavalus, Jeesuse omadeks tema siirus ja tarkus.

On tähelepanuväärne, et Jeesus ei otsi kuradit, vaid kurat tuleb tema juurde. Jeesus ei küsi temalt midagi ega tee ettepanekuid. Jeesusel ei ole kuradit vaja, küll aga kuradil Jeesust. Miks? Sest kogu selle loo peategelased oleme tegelikult meie, inimesed ise. Ka meie ei vaja tegelikult kuradilt midagi, kuigi paljugi siin maailmas püüab meid veenda vastupidises.

Kurat käitub nagu lõhkamiskspert, kes teab, kuhu laengud panna, et hoonele võimalikult rohkem kahju teha. Vaadeldes lähemalt, mis on need ettepanekud, millega ta üritab Jeesust kiusatusse viia. Ta soovib, et Jeesus teeks kividest leiba - see tähendab, et inimesed ei peaks enam tööd tegema. Meie paraku teame väga hästi, missugused probleemid jõudeelu inimestele kaasa toob, kuidas nende inimlikkus tegevusetuses kärub. Isegi kui Jeesus hüppaks nüüd templiharjalt alla või pakuks rahvale muid vaatamänge, siis ei suudaks seegi töötavate inimeste tähelepanu kauaks köita. Mis puutub kuradi ette kummardamisse, siis tuleb meelde ameeriklane, kes kergeusklikele kuu peale krunte müüb, kuigi kuu kuulub temale küll täpselt sama palju kui maa kuradile. "Selle maailma isand", nagu saatanat kutsutakse, üritab meid veenda, et keerulistele probleemidele on olemas lihtsad lahendused. Ta annab ahvatlevaid kuid võimatuid lubadusi ning üritab vahel teadmiste ja hariduse sildi all allutada meid oma ajupesule.

Armsad õed ja vennad, kuigi Jeesusel oli deemonite ja nende väljaajamisega tegu ka hiljem, on kuradi enda ilmumine kõrbes ainus kord, kui evangeelium mainib Jumala Poja ja kurjuse vürsti isiklikku kohtumist. Kogu hilisem kurbmäng, Jeesuse vangistamine ja hukkamine, toimub juba inimeste käte läbi, ilma et kurat ise välja ilmuks. Saatan kehastub inimeste salaplaanides, mis võivad isegi olla kavalad, töötada rikkust ja võimu, kuid pikemas perspektiivis on nende tulemus häving ja hukatus.

Kas on kurat isikuna ka meie jaoks tõesti olemas, nii et teda tuleks karta nagu tonti, kes nõuab meilt oma kuldjalga tagasi, seda me ei tea - täpsemalt, sellele mõelda pole otstarbekas. Meie jaoks on hoopis olulisem alati meeles pidada, et ei piisa vaid sellest, kui me tahame head - sest meie hea kavatsus iseenesest ei vii alati hea teoni ega heade tagajärgedeni, kui me ei mõtle pikalt ette. Me ei tohi usaldada liiga kergesti: ei teisi inimesi, kes tulevad meile midagi pakkuma, ega ka iseennast, oma esmaseid muljeid ja motivatsioone. Tee põrgusse on sillutatud heade kavatsustega, ütleb vanasõna. Miks on see maailm aga niisugune nagu ta on, miks on maailmas nii palju kurjust, seda ei suuda me siin elus mõista - siin jääb üle usaldada vaid Jumalat, kes seda ainsana teab. Amen.